

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

Usmernenie pre prijímateľov k nefungujúcim projektom v rámci dopytovo – orientovaných projektov OPII implementovaných Výskumnou agentúrou

Výskumná agentúra
ako orgán poverený MŠVVaŠ SR vykonávaním časti úloh SO

Verzia 1.0

Dátum vydania: 02.06.2023

Dátum účinnosti: 02.06.2023

Pri realizácii projektov sa v rámci ukončenia pomoci programového obdobia 2014 – 2020 môžu vyskytnúť prípady, kedy z rôznych dôvodov nebude možné považovať projekty za finančne alebo vecne zrealizované (nie sú fyzicky ukončené alebo plne funkčné) v riadne stanovených termínoch definovaných SFR¹ a špecifikované Zmluvou o NFP. Takéto projekty potom môžu byť zaradené do skupiny tzv. nefungujúcich projektov².

Za nefungujúce projekty v rámci implementácie dopytovo orientovaných projektov OPII Výskumnou agentúrou považujeme tieto situácie :

- *neukončenú finančnú realizáciu projektu (t. j. neuhradenie oprávnených výdavkov dodávateľovi/zhotoviteľovi v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP a zároveň nebol Prijímateľovi uhradený zodpovedajúci podiel NFP) alebo*
- *neukončenú vecnú realizáciu projektu (t.j. nezrealizovanie všetkých aktivít projektu tak, aby bol dosiahnutý cieľ Projektu a naplnené plánované hodnoty MÚ v zmysle prílohy č.2 Zmluvy o NFP – Predmet podpory)*

Fyzické ukončenie realizácie aktivít projektu predstavuje ukončenie fyzickej realizácie všetkých hlavných, ako aj podporných aktivít projektu, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP (článok 1 VZP).

Pri projektoch realizovaných VA ide hlavne o projekty neinvestičného charakteru (dodanie tovaru alebo poskytnutie služby, realizácia výskumných činností) a tu sa pod ukončením realizácie hlavných aktivít projektu rozumie **reálne dodanie tovaru alebo reálne poskytnutie služby, dodanie zariadení, výskumnej infraštruktúry na následné výskumné účely, resp. zrealizovanie prác/výskumu zamestnancami/výskumníkmi**. Dodanie tovaru, alebo poskytnutie služby sa preukazuje napr. akceptačným/ preberacím protokolom, alebo dodacím listom (dokument musí byť riadne podpísaný a musí z neho vyplývať prijatie Predmetu Projektu Prijímateľom a uvedenie Predmetu projektu do užívania). Dodaný tovar musí byť sfunkčnený a uvedený do užívania. Pri investičných projektoch sa rozumie odovzdanie diela, jeho kolaudácia (pokiaľ bolo vydané stavebné povolenie), alebo podpísanie protokolu z preberacieho konania. Ak Predmet Projektu, nie je prijímateľom prijatý, splnenie podmienky Prijímateľ preukazuje podľa článku 4 odsek 6 VZP, alebo iným vhodným spôsobom, ktorý nie je osobitne formalizovaný, s uvedením dňa, ku ktorému došlo k ukončeniu poslednej hlavnej Aktivity Projektu, pričom súčasťou uvedeného úkonu Prijímateľa je dokument deklarujúci ukončenie poslednej hlavnej Aktivity Projektu v deň, ktorý je v ňom uvedený. Podrobné preukazovanie ukončenia fyzickej realizácie projektu je uvedené v článku 1 VZP Zmluvy o NFP.

Finančné ukončenie Projektu: (zodpovedá pojmu ukončenie Realizácie Projektu, ako tento pojem (ukončenie realizácie projektu) používa Systém riadenia EŠIF a súčasne v zmysle Systému finančného riadenia sa Projekt po ukončení Realizácie Projektu označuje ako „ukončená operácia“). Nastane dňom (v zmysle prílohy č. 2, článok 5 - predmet podpory Zmluvy o NFP resp. dodatku), kedy po zrealizovaní všetkých Aktivít v rámci Realizácie aktivít Projektu došlo k splneniu súčasne oboch nasledovných podmienok:

a) Prijímateľ uhradil všetky Oprávnené výdavky všetkým svojim Dodávateľom a tieto sú premietnuté do účtovníctva Prijímateľa v zmysle príslušných právnych predpisov SR a podmienok stanovených v Zmluve o poskytnutí NFP a

¹ Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 - 2020

²<https://www.mfsr.sk/sk/financne-vztahy-eu/povstupove-fondy-eu/programove-obdobie-2014-2020/europske-strukturalne-investicne-fondy/usmernenia-sekcie-europskych-fondov/usmernenia-vydane-roku-2021/novy-podadresar/novy-podadresar.html> (kap. 2.1.2)

b) Prijímateľovi bol uhradený/zúčtovaný zodpovedajúci NFP resp. dátum schválenia súhrnnej žiadosti o platbu (ďalej len „ŽoP“), do ktorej bola zaradená ŽoP, zúčtovanie predfinancovania v prípade, že plní úlohu záverečnej platby a v prípade ukončenia projektu predfinancovaním je dátumom ukončenia projektu dátum schválenia súhrnnej ŽoP, do ktorej bolo zaradené zúčtovanie predfinancovania.

V prípade, ak prijímateľ identifikuje pred dátumom ukončenia realizácie projektu - najneskôr však 15 kalendárnych dní pred ukončením v rámci projektu, že by mohlo prísť k vyššie uvedeným problémom v rámci ukončovania, či už fyzického alebo finančného³ je potrebné aby postupoval v zmysle nižšie uvedených postupov:

Postupy z pohľadu realizácie a finančných tokov v prípade nefungujúcich projektov:

V prípade, ak Prijímateľ neukončí fyzickú realizáciu projektu príp. nestihne uhradiť všetky vzniknuté výdavky Dodávateľom a premietnuť ich do účtovníctva v zmysle vyššie uvedeného **do termínu uvedeného vo výzve resp. Zmluve o NFP relevantnej k projektu, takýto projekt sa považuje za nefungujúci**

a) Poskytovateľ môže vyhodnotiť projekt ako neoprávnený a posúdiť konanie Prijímateľa spojené s nezabezpečením funkčnosti projektu ako porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP s následkom odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP, resp. dohody s Prijímateľom na ukončení Zmluvy o poskytnutí NFP. **V takom prípade musí Prijímateľ pridelené finančné prostriedky vrátiť.**

b) Prijímateľ môže po dohode s Poskytovateľom dofinancovať a sfunkčňovať projekt (ak relevantné) **z vlastných zdrojov Prijímateľa** najneskôr do predloženia Účtov za posledný účtovný rok zohľadňujúc procesy definované v kapitole 4.5.8 Systému finančného riadenia – oprávnené výdavky uhradené prijímateľom do termínu stanovenom v zmysle Zmluvy o NFP resp. výzvy najneskôr však do 31. decembra 2023 nie je potrebné odpočítať z Účtov za posledný účtovný rok; najneskôr do 31.07.2024;

S cieľom zabezpečenia spracovania Účtov za posledný účtovný rok vrátane nefunkčných projektov podľa písm. a) až b) je prijímateľ povinný zabezpečiť sfunkčnenie nefungujúceho projektu najneskôr do 31. júla 2024 a predložiť riadiacemu orgánu informáciu o jeho sfunkčnení⁴ najneskôr do 31. augusta 2024.

V prípade, ak prijímatelia nedofinancujú a nesfunkčnia projekty, ktorých celkové výdavky projektu (oprávnené aj neoprávnené výdavky) prevyšujú 1 mil. eur, do predloženia Účtov za posledný účtovný rok Európskej komisii (t. j. do 15. februára 2025),) respektíve nebudú uplatnené vyššie uvedené body, môže byť využitý nasledovný postup:

³ Prijímateľ uhradil všetky Oprávnené výdavky všetkým svojím Dodávateľom a tieto sú premietnuté do účtovníctva Prijímateľa v zmysle príslušných právnych predpisov SR a podmienok stanovených v Zmluve o poskytnutí NFP

⁴ Pod pojmom sfunkčnenie rozumieme finančne a fyzicky (vecne) ukončený v zmysle uvedeného v texte (t.j. aby bola plne ukončená realizácia hlavných aktivít projektu podľa zmluvy o poskytnutí NFP vrátane dodatkov) a aby prispievali k cieľom príslušných priorít, teda aby boli dosiahnuté ciele, pre ktoré sa projekt schválil, a teda, aby nenastala situácia podľa čl. 6 ods. 6.7 zmluvy o poskytnutí NFP, ani nedošlo k dosiahnutiu tak nízkych cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov podľa čl. 6 ods. 6.6 zmluvy o poskytnutí NFP, ktoré by zakladali podstatnú zmenu projektu.)

Sfunkčnenie projektu do 15. februára 2027:

Vo výnimočných a riadne zdôvodnených prípadoch môžu prijímatelia po dohode s Poskytovateľom dofinancovať a sfunkčniť projekt z vlastných zdrojov/iných zdrojov najneskôr do dvoch rokov od termínu predloženia Účtov za posledný účtovný rok na Európsku komisiu, t. j. do 15. februára 2027⁵

Upozorňujeme prijímateľa na to, že sfunkčnenie projektu do termínu 15.2.2027 sa využíva vo veľmi špecifických prípadoch a riadne zdôvodnených. V prípade, že k ukončeniu projektu nedôjde v termíne do 15.02.2027, bude sa to považovať za podstatné porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP (porušenie záväzkov vyplývajúcich z vecnej alebo časovej realizácie aktivít Projektu a/alebo nesplnenie podmienok a povinností, ktoré Prijímateľovi vyplývajú zo Zmluvy o poskytnutí NFP) s následkom odstúpenia VA od Zmluvy o poskytnutí NFP, pričom Prijímateľ je povinný vrátiť NFP vyplatený do času odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP.

Postup prijímateľa v prípade využitia možnosti „Nefungujúceho projektu“ :

Ak v rámci projektu prijímateľ vyhodnotí aktivity projektu, ktoré nebudú môcť byť fyzicky alebo finančne ukončené v zmysle Zmluvy t.j k dodaniu predmetu plnenia, zrealizovania výskumu alebo finančnému ukončeniu (viď uvedené vyššie) príde až po termíne stanovenom vo výzve resp. Zmluvy o NFP relevantnom pre daný projekt, prijímateľ môže takýto projekt sfunkčniť a dofinancovať z VZ za týchto podmienok:

Administratívna realizácia postupu zo strany prijímateľa:

1. prijímateľ požiada formou Žiadosti o zmenu projektu (uvedenej v PpP) o zaradenie medzi nefungujúce projekty s relevantným zdôvodnením a konkrétnym popisom možnosti sfunkčnenia projektu. (t.j. prijímateľ zdôvodní z akého dôvodu nepríde k riadnemu ukončeniu realizácie aktivít projektu v termíne stanovenom vo výzve/ Zmluve o NFP resp. Dodatku, takisto uvedie aktualizovaný harmonogram realizácie aktivít projektu, (uvedie predpokladaný dátum ukončenia aktivít, v rámci ktorých plánuje prijímateľ sfunkčniť projekt (maximálna dĺžka je do 31.7.2024 resp. 15.2.2027), nevyčerpanú sumu z NFP. t.j. uvedie sumu nevyčerpaných výdavkov s naviazaním na rozpočet projektu , ktorú plánuje prijímateľ uhradiť z vlastných zdrojov z dôvodu sfunkčnenia projektu a takisto naplnenie merateľných ukazovateľov. Tieto údaje uvedie vo vzťahu k dátumu riadneho ukončenia v zmysle Zmluvy o NFP/výzvy a k obdobiu do sfunkčnenia projektu. t.j. do dátumu riadneho ukončenia a od dátumu sfunkčňovania do ukončenia. Relevantné zmeny, ktorých sa sfunkčnenie projektu týka (konkrétnych aktivít, financovanie projektu atď.) uvedie prijímateľ v Žiadosti o zmenu projektu v pôvodnom znení a navrhovanom znení.
2. Na základe posúdenia predmetnej Žiadosti o zmenu projektu zo strany Poskytovateľa bude v prípade kladného stanoviska do 10 kalendárnych dní vypracovaný Dodatok k Zmluve o NFP s určenými podmienkami sfunkčnenia projektu.
3. Záverečnú monitorovaciu správu predkladá prijímateľ v súlade s podmienkami zmluvy o NFP (automaticky generované v rámci ITMS2014+). O sfunkčnení projektu informuje prijímateľ

⁵ Ak riadiaci orgán v lehote do 15. februára 2027 identifikuje v rámci zoznamu nefungujúcich projektov projekt, ktorý nie je možné dokončiť a sfunkčniť, zaeviduje nezrovnalosť v ITMS2014+ s jednoznačnou identifikáciou v popise nezrovnalosti, vypracuje správu o zistenej nezrovnalosti a bezodkladne informuje certifikačný orgán.

poskytovateľa formou mimoriadnej monitorovacej správy⁶. (Prijímateľ vyplní relevantné informácie o stave sfunkčnenia projektu).

4. Poskytovateľ zabezpečí overenie dodania predmetu plnenia formou vykonania Kontroly na mieste (tovarov, služieb, realizácie výskumných činností, účtovníctvo a pod.) v termíne určenom v zmysle Dodatku k Zmluve o NFP.

Finančná realizácia postupu zo strany prijímateľa:

V prípade, že sa prijímateľ rozhodne požiadať o sfunkčnenie projektu, do 31.7.2024 musí do riadneho ukončenia realizácie projektu v zmysle výzvy/Zmluvy o NFP predložiť všetky dovtedy oprávnené výdavky formou ŽoP (zúčtovanie preddavkovej platby, refundácia) v lehotách a formou stanovených v Príručke pre prijímateľa v aktuálne platnej verzii. Výdavky musia reálne vzniknúť a byť fakturované v období najneskôr do lehoty stanovenej vo výzve relevantnej k projektu.

Záverečnú Žiadosť o platbu prijímateľ predkladá:

1. V prípade fyzického nezrealizovania aktivít projektu sa predkladá ŽoP v zmysle podmienok zmluvy o NFP (Žiadosť o platbu (s príznakom záverečná) Prijímateľ predloží najneskôr do troch mesiacov po Ukončení realizácie hlavných aktivít Projektu, a to aj za všetky zrealizované podporné Aktivity).
2. V prípade, že projekt nebude možné finančne ukončiť, prijímateľ uhradza výdavky potrebné na jeho dokončenie (sfunkčnenie) t.j také oprávnené výdavky ktoré neboli predložené Poskytovateľovi do riadneho termínu na predloženie ŽoP v zmysle Zmluvy o NFP) z vlastných zdrojov najneskôr **do 31.7.2024 resp. do 15.2.2027. Takéto výdavky nie sú predmetom predkladania záverečnej ŽoP.**
3. V prípade, že projekt nie je možné finančne ukončiť a prijímateľovi vzniknú výdavky⁷, v období v stanovenom vo výzve/Zmluve o NFP predkladá prijímateľ záverečnú ŽoP na VA najneskôr do **predloženia Účtov za posledný účtovný rok zohľadňujúc procesy definované v kapitole 4.5.8 Systému finančného riadenia.**

Udržateľnosť projektu sa počíta od poslednej platby po fyzickom ukončení projektu (t.j. v prípade financovania prijímateľa z vlastných zdrojov po zaplatení všetkých platieb⁸ na hlavné aktivity projektu).

Zdroje informácií:

- Usmernenie č. 2/2021-U k ukončeniu programov financovaných zo ŠF, KF a ENRF na programové obdobie 2014-2020 (<https://www.mfsr.sk/sk/financne-vztahy-eu/povstupove->

⁶ Vzor mimoriadnej monitorovacej správy je zadaný vo formulári v ITMS2014+. Popis k vyplneniu monitorovacej správy projektu je uvedený vo vzore CKO č. 25.

⁷ Výdavky musia reálne vzniknúť a byť fakturované v období stanovenom vo výzve/Zmluve o NFP. Takisto predmet plnenia preddavkovej platby musí byť reálne dodaný aj v prípade etapovitého dodania.

⁸ Prijímateľ uhradil všetky Oprávnené výdavky všetkým svojím Dodávateľom a tieto sú premietnuté do účtovníctva Prijímateľa v zmysle príslušných právnych predpisov SR a podmienok stanovených v Zmluve o poskytnutí NFP

fondy-eu/programove-obdobie-2014-2020/europske-strukturalne-investicne-fondy/usmernenia-sekcie-europskych-fondov/usmernenia-vydane-roku-2021/novy-podadresar/novy-podadresar.html